

REFERAT Udvalg for regional udvikling d. 10-01-2024

Mødedato Onsdag d. 10. januar 2024 kl. 09:00

Mødested B4, 1. sal, Regionshuset Viborg

Indholdsfortegnelse

Temadrøftelse: Kultur som sundhedsfremme # (kl. 9.00-10.00).....	3
Orientering om miljøkonferencerne ENCORE og YouthCORE 2023 # (kl. 10.00-10.30).....	4
Orientering om klimahandlingsplaner i Klimaalliancen og KlimaMidt #.....	5
Bevilling til LIFE ACT - Action for Climate Transition.....	7
Tidsplan for revision af Regional Udviklingsstrategi for Midtjylland #.....	9
Forespørgsel om solcelleanlæg på råstofgraveområde.....	10
Indsatsplan for jordforurening 2024.....	11
Handleplan for projektpulje til regionale udviklingsaktiviteter 2024.....	13
Udvalgets årshjul og mødeplan for 2024 #.....	15
Drøftelse af udvalgsmøder i Danske Regioner #.....	16
Nyt fra Midttrafik #.....	17
Gensidig orientering #.....	18
Underskriftsark #.....	19

Punkt 1: Temadrøftelse: Kultur som sundhedsfremme # (kl. 9.00-10.00)

1-30-76-5-23

Sagsfremstilling

Temadrøftelsen er en dialog om den regionale indsats inden for kultur som sundhedsfremme. Drøftelsen tager afsæt i en præsentation af en række konkrete projekter og partnerskaber, som udvalget tidligere har støttet med finansiering, og som nu er blevet en del af driften på flere hospitalsenheder.

Under den afsluttende drøftelse vil der være fokus på, hvilken rolle udvalget ønsker i forhold til det videre arbejde med kultur som sundhedsfremme.

Fra projekter til bæredygtig drift

Det er ofte en udfordring at komme fra projektfasen til bæredygtig drift af udviklingsprojekter. Det er nu lykkedes med "Musik på Intensiv", som nu er i drift på Aarhus Universitetshospital og snart også på Regionshospitalet Gødstrup. Oversygeplejerske Sanne Skovgaard Knudsen, Hospitalsenhed Midt, vil fortælle om den videre spredning på Hospitalsenhed Midt.

Det videre potentiale i arbejdet med kultur som sundhedsfremme

Forskning fra bl.a. WHO peger på, at kunst og kultur kan have en sundhedsfremmende effekt. Region Midtjylland samarbejder med Aarhus Universitet, VIA University College og Aarhus Kommune om at styrke den evidensbaserede tilgang til kultur som sundhedsfremme, så der skabes bedre grundlag for at implementere projekter i fremtiden. Kontorchef Pia W. Astrup, Regional Udvikling, præsenterer potentialet i nye partnerskaber på området.

Program:

09.00-
09.05	Velkomst og oplæg v. udviklingsdirektør Kim Kofod Hansen, Regional Udvikling
09.05-
09.20	Musik på Intensiv v. oversygeplejerske Sanne Skovgaard Knudsen, Hospitalsenhed Midt
09.20-
09.30	Potentialer og nye partnerskaber v. kontorchef Pia W. Astrup, Regional Udvikling
09.30-
09.40	Video fra forprojektet "Arts in Health Biennale" på Regionshospitalet Gødstrup), som fortæller, hvad det betyder for både patienter, pårørende og personale, når kunstnere og sundhedsfagligt personale arbejder sammen.
09.40-
10.00	Spørgsmål og dialog v. udvalgsformand Bent Graversen
Hvilken rolle ønsker udvalget i forhold til det videre arbejde med kultur som sundhedsfremme?

Beslutning

Programmet blev gennemgået med oplæg fra Sanne Skovgaard Knudsen og kontorchef Pia Wiborg Astrup. På baggrund heraf drøftede udvalget, hvordan kultur som sundhedsfremme kan udbredes og blive en del af driften.

Martin Jakobsen var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Punkt 2: Orientering om miljøkonferencerne ENCORE og YouthCORE 2023 # (kl. 10.00-10.30)

1-51-71-2011-08

Resume

Der orienteres om det regionale miljøpolitiske netværk ENCORE (Environmental Conference of the Regions of Europe), der mødtes i september 2023 i Arnhem, Holland. Region Midtjylland var repræsenteret ved regionsrådsmedlem Ulla Holm. Konferencen havde fokus på den regionale tilgang til klimaindsats, biodiversitet og cirkulær økonomi. Der blev forud for den politiske konference afholdt en YouthCORE konference med unge fra en række EU-lande. På udvalgsrådet giver et par af de deltagende unge midtjyder et oplæg om deres erfaringer og forslag til initiativer.

Direktionen indstiller,

at orienteringen om ENCORE- og YouthCORE-konferencerne tages til efterretning.

Sagsfremstilling

ENCORE (Environmental Conference of the Regions of Europe) er en regional miljøpolitisk organisation, der hvert andet år afholder en politisk konference. Regionsrådet var repræsenteret ved Ulla Holm på konferencen i Arnhem den 27.-29. september 2023. Ulla Holm er inviteret til at deltage i udvalgets behandling af sagen.

Konferencen havde fokus på omstillingen af de europæiske regioner til henholdsvis mere cirkulære og grønne organisationer samt geografier. Region Midtjylland har erfaringer med samarbejder i regionen og nationalt omkring klimaarbejdet, bl.a. via deltagelse i større EU-projekter. Desuden har Region Midtjylland en ambitiøs bæredygtighedsstrategi. Regionsrådsmedlem Ulla Holm fremhævede i en paneldebat bl.a. Region Midtjyllands tiltag inden for cirkulær økonomi og arbejdet med bæredygtige hospitaler.

Region Midtjylland var desuden aktiv i dannelse af tre administrative arbejdsgrupper inden for klimaindsats, biodiversitet og cirkulær økonomi. Arbejdsgruppen om cirkulær økonomi er konkret gået i gang med at udarbejde et fælles kittelprojektforslag. Projektet skal med støtte fra EU dele de midtjyske erfaringer med udvikling af flergangskitler og brede dem ud til andre dele af Europa.

YouthCORE

Ungdomskonferencen YouthCORE blev afholdt over tre dage op til ENCORE-konferencen. Unge fra ti lande arbejdede med de store klimaudfordringer, verden står overfor. De danske unge var godt repræsenterede i de grupper, hvis forslag til løsninger på klimaudfordringerne blev valgt til fremlæggelse for politikerne i ENCORE.

Region Midtjylland var i YouthCORE repræsenteret af to SAMFUNDSFORMERE og to elever fra Lemvig Gymnasium, valgt på grund af gymnasiets klimalinje.

SAMFUNDSFORMERNE Ane Helt Zielke og Jakob Fuglsang Andersen præsenterer på udvalgsrådet de unges erfaringer fra samarbejdet i YouthCORE og forslag til initiativer, der med fordel kan igangsættes og anbefales til implementering.

Society Shapers

Society Shapers er en engelsk oversættelse af SAMFUNDSFORMERNE, der er regionsrådets demokrati- og innovationsprojekt for unge midtjyder i alderen 18-25, der gerne vil være med til at forme Midtjylland. Region Midtjylland har i forlængelse af konferencen præsenteret et forslag om et toårigt forløb med unge fra hele Europa til det kommende svenske præsidentskab. Forslaget er baseret på regionens gode erfaringer i YouthCORE og med SAMFUNDSFORMERNE. Formålet er at samle unge og politikere i de deltagende regioner om at udvikle og nytænke klimahandlinger, der efterfølgende præsenteres for regionernes medlemmer af Europa-Parlamentet. Der vil også blive arbejdet med udveksling af metoder til inddragelse af unge i det politiske arbejde. Metoderne samles i et fælles katalog med henblik på videndeling på tværs af landene.

Beslutning

Udvalg for regional udvikling tog orienteringen om ENCORE- og YouthCORE-konferencerne til efterretning og drøftede muligheder for videre opfølgning.

Martin Jakobsen var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Tidligere Politisk Behandling

Udvalg for regional udvikling fik på møde den 12. september 2023 en orientering om samarbejdet med Europæiske Regioner - ENCORE.

Punkt 3: Orientering om klimahandlingsplaner i Klimaalliancen og KlimaMidt

1-30-76-9-23

Resume

De 19 midtjyske kommuner har fået godkendt de klimahandlingsplaner, som er udarbejdet i projektet DK2020. Der gives desuden en orientering om det kommende arbejde med implementering af planerne i regi af Klimaalliancen og KlimaMidt.

Direktionen indstiller,

- at orienteringen om godkendelse af de midtjyske kommuners DK2020-planer tages til efterretning, og
- at orienteringen om implementering af klimahandlingsplaner i Klimaalliancen og KlimaMidt tages til efterretning.

Sagsfremstilling

DK2020-projektet sluttede formelt i oktober 2023. De 19 kommuner i Region Midtjylland har fået godkendt deres DK2020-klimahandlingsplaner. Planerne viser vejen til nettonuludledning (det vil sige balance mellem udledninger og optag af drivhusgasser) for kommunen som geografisk område senest i 2050. Planerne anskueliggør også, hvordan kommunerne planlægger at tilpasse sig klimaforandringerne. Klimatilpasningsplanerne er inddelt i tre grundelementer:

1. Tilslutning til klimamål og samarbejde
2. Identifikation af udfordringer og muligheder
3. Fremskyndelse og implementering af gennemgribende strukturelle tiltag.

De første kommuner påbegyndte arbejdet i 2019, og de sidste klimahandlingsplaner blev godkendt i november 2023. Det er C40 (netværk af storbyer, som har forpligtet sig til at mindske udslippet af drivhusgasser) og CONCITO, der i Danmark står for at godkende, at klimahandlingsplanerne lever op til de internationalt fastsatte krav. De tidligst udarbejdede klimahandlingsplaner skal recertificeres i 2024 eller 2025.

Klimaalliancen og KlimaMidt

Implementeringen af klimahandlingsplanerne bliver organiseret i Klimaalliancen, som alle 98 kommuner indgår i. Klimaalliancen fokuserer på implementering af de ambitiøse kommunale klimahandlingsplaner, så de omsættes til handling.

Den stærke decentrale forankring fra DK2020 bibeholdes, således at KlimaMidt bliver etableret som ramme for samarbejdet mellem Region Midtjylland og de midtjyske kommuner. Implementeringsopgaven under KlimaMidt er konkret, kompleks og anderledes end i DK2020-regi, og der ligger en opgave i at sikre de tværgående samarbejder kommunerne imellem. Den ændrede tilgang til opgaven understøttes ved løbende evaluering og fokus på løbende læring og forbedring af indsatsen.

Den politiske ledelse af Klimaalliancen udgøres af en politisk udviklingsgruppe med deltagelse af bl.a. kommunale og regionale repræsentanter. Den politiske udviklingsgruppes rolle er at sikre ambition og tempo i klimaomstillingen, bl.a. ved at:

- fastlægge det strategiske fokus for arbejdet med klimaudviklingsspor og implementeringsstøtte, herunder identificere udviklings- og vidensbehov på tværs af partnerskabet.
- sikre partnerskabets politiske forankring af klimaarbejdet bredt i KKR og regionerne.
- sikre videndeling på tværs af kommuner, regioner og DGO'er.

Regionsrådet har udpeget Bent Graversen til at deltage i den politiske udviklingsgruppe.

Beslutning

Udvalg for regional udvikling tog orienteringen om godkendelse af de midtjyske kommuners DK2020-planer og implementering af klimahandlingsplaner i Klimaalliancen og KlimaMidt til efterretning.

Martin Jakobsen var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Tidligere Politisk Behandling

Regionsrådet besluttede på møde den 24. maj 2023 at udpege regionsrådsmedlem Bent Graversen til den politiske udviklingsgruppe i Klimaalliancen.

Punkt 4: Bevilling til LIFE ACT - Action for Climate Transition

1-30-76-28-22

Resume

De fem danske regioner er på Region Midtjyllands initiativ gået sammen om at skabe et nyt nationalt projekt, der skal supplere arbejdet i Klimaalliancen og KlimaMidt. LIFE ACT - Action for Climate Transition skal fokusere på de store udfordringer, som skal løses i fællesskab. Den indledende projektbeskrivelse er godkendt af EU, og der orienteres om status for arbejdet med at forberede den færdige ansøgning samt de foreløbige økonomiske forpligtelser for regionen.

Direktionen indstiller,

at Region Midtjylland indgår som leadpartner i projekt LIFE ACT, og

at Region Midtjylland tilkendegiver, at der i perioden 2025-2033 afsættes 4,436 mio. kr. til egenfinansiering.

Sagsfremstilling

Den overordnede målsætning med LIFE ACT - Action for Climate Transition er at skabe et nationalt projekt, der kan accelerere implementeringen af kommunernes klimahandlingsplaner (DK2020-planer). Indsatserne koordineres tæt med Klimaalliancen, så de to projekter supplerer hinanden. Dermed understøtter projektet KlimaMidt.

Første trin i ansøgningsprocessen, Concept Note for LIFE ACT, er afleveret og godkendt af EU. Dermed er konceptet lagt fast, og der er givet adgang til at indsende den fulde ansøgning med frist den 5. marts 2024.

LIFE ACT skal bidrage til at accelerere implementeringen af alle de danske klimahandlingsplaner, og ca. 30 kommuner vil indgå i den konkrete udvikling af løsninger til at fjerne barrierer for planernes implementering.

Projektets aktiviteter struktureres i elleve arbejdsplaner med tre overordnede målsætninger:

1. Hurtigere og bedre implementering af klimaplanerne
2. Forbedring af governancestrukturen og opkvalificering af de relevante kommunale medarbejdere
3. Håndtering af kompleks klimahandling i multiple helix partnerskaber (med forskellige typer partnere).

Det faglige indhold er bestemt af de behov, kommunerne har for at overvinde barrierer for implementering af klimahandleplanerne. Som eksempler herpå kan nævnes finansieringsmodeller, interessentinvolvering og dermed skabelse af bredt ejerskab, strategisk energiplanlægning på tværs af grænser, mobilitetsvaner, strategisk arealanvendelse samt tilpasning i forhold til temperaturstigninger, hedeølger og tørke.

Projektudviklingen færdiggøres i februar 2024, hvor regioner og kommuner sammen beskriver de konkrete aktiviteter, der skal gennemføres i projektet. Det forventes, at kredsen af økonomiske partnere i projektet først falder på plads tæt på deadline. Derfor vil det endelige budget først foreligge på ansøgningstidspunktet.

Der forventes endeligt svar fra EU Life-programmet i november 2023, hvorefter der bliver fremlagt sag for regionsrådet med de endelige bevillingsbehov.

Roller i partnerskabet

Region Midtjylland er leadpartner på projektet og står for den overordnede projektledelse, herunder økonomistyring, koordination på tværs af arbejdsplaner, overvågning af fremskridt, kommunikation, afrapportering og kontakt til bevillingsgiver på vegne af partnerskabet.

Region Midtjylland, de øvrige regioner og Aarhus Kommune varetager ledelsen af arbejdsplanerne. Der er til hver arbejdsplan både en leadrolle og en co-leadrolle for at understøtte samspillet på tværs i hele landet.

Der kommer til at indgå op mod 40 økonomiske partnere i projektet, heraf ca. 30 kommuner. De arbejder på flere eller færre af arbejdsplanerne og har derfor varierende budgetter på 1-8 mio. kr.

Central Denmark EU Office indgår i projektet som økonomisk partner med en rolle i forbindelse med udvikling af finansieringsmodeller og finansiering af komplementære processer.

Alle landets kommuner inviteres til at få del i den nye viden, som projektet genererer. Det sker via kompetenceudviklende aktiviteter, studieture, konferencer mv.

Budget

Projektet har et samlet budget på 206 mio. kr. og en løbetid på otte år. Region Midtjyllands indgår i projektet som leadpartner, co-lead samt lokal implementering med et samlet budget på 42,4 mio. kr. Budgettet for Region Midtjyllands opgaver er sammensat af følgende:

1. Udgifter til overordnet projektledelse, betaling af ekstern konsulentassistance, studieture med videre. Udgifterne udgør 33,2 mio. kr. med en egenfinansiering for Region Midtjylland på 1,67 % svarende til 0,6 mio. kr.
2. Udgifter forbundet med regionens leadroller og co-leadroller. Udgifterne er budgetteret til 7,4 mio. kr. med en egenfinansiering for Region Midtjylland på 42 % svarende til 3,1 mio. kr.
3. Udgifter til Region Midtjyllands arbejde med lokal implementering. Denne del er foreløbigt budgetteret 1,9 mio. kr. med en egenfinansiering for Region Midtjylland på 42 % svarende til 0,8 mio. kr.

Tabel 1. Projektbudget og finansiering 1.000 kr.	2025-2033
Projektudgifter	
Fælles omkostninger - udgifter som leadpartner	33.156
WP lead og co-lead	7.360
Lokal implementering af arbejdsplaner	1.881
Projektudgifter i alt	42.397
Finansiering	
Finansieret af EU-Life	28.961
Finansieret af partnerskabet (ekskl. Region Midtjylland)	9.000
Finansieret af Region Midtjylland	4.436
Finansiering i alt	42.397

Det detaljerede og vejledende budget opdelt på år fremgår af bilag "Life ACT - budget pr. år".

Puljen til finansiering af de fælles omkostninger er skabt ved at samle de midler, EU giver til overheadomkostninger, samt ca. 2 % af støtten til projektet. Derfor arbejdes der i praksis med en støtte fra LIFE programmet på 58 % i stedet for de 60 %, som programmet normalt dækker.

Beslutning

Udvalg for regional udvikling indstiller til forretningsudvalget,

at Region Midtjylland indgår som leadpartner i projekt LIFE ACT, og

at Region Midtjylland tilkendegiver, at der i perioden 2025-2033 afsættes 4,436 mio. kr. til egenfinansiering.

Martin Jakobsen var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Bilag

LIFE ACT - Budgetfordeling pr. år

Punkt 5: Tidsplan for revision af Regional Udviklingsstrategi for Midtjylland

1-30-76-93-21

Resume

Der er behov for en prioritering af regionens indsats på området for klima og grøn omstilling i 2024. Det foreslås som følge heraf, at arbejdet i regionalpolitisk forum om arealer til den grønne omstilling udsættes fra første til andet halvår 2024. Revideret tidsplan for de regionalpolitiske fora forelægges til godkendelse i udvalget.

Direktionen indstiller,

at revideret tidsplan for revision af Regional Udviklingsstrategi godkendes.

Sagsfremstilling

Udvalg for regional udvikling igangsatte i juni 2022 arbejdet med revision af Regional Udviklingsstrategi. Der er udpeget otte vilde problemer, som behandles hver for sig i et regionalpolitisk forum. Foræne sammensattes af repræsentanter fra kommuner, stat, videninstitutioner, erhvervsliv, civilsamfund, organisationer og region.

Regionsrådet godkendte i september 2022 tidsplan for nedsættelse af regionalpolitiske fora, hvor der blev nedsat to regionalpolitiske fora hvert halve år i perioden 2023-2024.

Det foreslås, at rækkefølgen justeres, så arbejdet i regionalpolitisk forum om arealer til den grønne omstilling afvikles i efteråret 2024, fremfor i foråret 2024. Baggrunden herfor er et ønske om at prioritere regionens indsats på området for klima og grøn omstilling i foråret 2024.

Regionsrådet har bemyndiget udvalg for regional udvikling til at kunne justere rækkefølgen for temaernes behandling ved behov. Såfremt forslaget om at regionalpolitisk forum om arealer til den grønne omstilling afvikles i efteråret 2024 imødekommes, ser den justerede tidsplan således ud:

Tidsplan for regionalpolitiske fora					
	1. halvår 2023	2. halvår 2023	1. halvår 2024	2. halvår 2024	1. halvår 2025
Hvordan hjælper vi de unge der står udenfor?	x				
Hvordan forhindrer vi, at blomsterne forsvinder?	x				
Hvordan får vi flere til at stige på?		x			
Hvor finder vi arbejdskraften?		x			
Hvordan mindsker vi forbruget?			x		
Hvordan får vi arealer nok til den grønne omstilling?			->	x	
Hvordan understøtter vi det gode liv på landet?				x	
Hvad gør vi, når vandet kommer?				->	x

Princippet om to regionalpolitiske fora pr. halvår indebærer, at regionalpolitisk forum om klimatilpasning (hvad gør vi, når vandet kommer) flyttes til 1. halvår 2025.

Alle anbefalinger samles i 2025 i en ny Regional Udviklingsstrategi, når alle regionalpolitiske fora har afgivet deres anbefalinger. Regional Udviklingsstrategi sendes i høring i Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse og i offentlig høring.

Beslutning

Udvalg for regional udvikling godkendte revideret tidsplan for revision af Regional Udviklingsstrategi.

Martin Jakobsen var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Punkt 6: Forespørgsel om solcelleanlæg på råstofgraveområde

1-34-76-1-19

Resume

Herning Kommune ønsker at udlægge et areal til opstilling af solceller på en del af råstofområde Arnborg Øst. Råstofområdet er vigtigt for råstofforsyningen. Derfor indstilles det, at forespørgslen afvises.

Direktionen indstiller,

at forespørgslen fra Herning Kommune om at lade en del af råstofområde Arnborg Øst overgå til anden anvendelse afvises.

Sagsfremstilling

Region Midtjylland har modtaget en forespørgsel fra Herning Kommune om planlægningen af et vedvarende energiprojekt med solceller i et område, der delvist lapper ind over det udlagte råstofgraveområde Arnborg Øst. Herning kommune oplyser, at den ønsker at indgå i dialog med regionen om muligheden for, at det vedvarende energiprojekt kan forenes med det udlagte råstofgraveområde. Planlægningen for anlægget forventes at gå i gang i starten af 2024.

Da Arnborg Øst er udlagt til råstofgravning, ligger der en binding på arealet, og det skal derfor som udgangspunkt friholdes for aktiviteter, som varigt kan forhindre eller besværliggøre mulighederne for råstofindvinding. Området er i Råstofplan 2016 udlagt som råstofinteresseområde, mens det i Råstofplan 2020 er udlagt som råstofgraveområde. Forskellen er, at man i interesseområder har reserveret et areal til senere, mens der ved råstofgraveområder er mulighed for at søge om råstofgravning.

Region Midtjylland går ind for at understøtte og fremme den grønne omstilling til grøn energi. Regionen har samtidig ansvaret for at sikre behovet for råstoffer i den centrale og sydvestlige del af Region Midtjylland. Sandet fra Arnborg Øst-området er i en kvalitet, så det kan anvendes i betonindustrien og derudover til bundsikring og fyldsand.

Der er ikke på nuværende tidspunkt kendskab til alternative arealer med råstoffer i området, så hvis arealet opgives, skal der igangsættes råstofkortlægning i området for at finde alternative indvindingsmuligheder. Administrationen anbefaler derfor, at området bevares som et udlagt råstofområde, indtil råstofressourcen i området er indvundet.

Beslutning

Udvalg for regional udvikling indstiller til forretningsudvalget,

at forespørgslen fra Herning Kommune om at lade en del af råstofområde Arnborg Øst overgå til anden anvendelse afvises.

Martin Jakobsen var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Punkt 7: Indsatsplan for jordforurening 2024

1-34-71-11-23

Resume

Region Midtjylland har sammen med de øvrige regioner ansvaret for den offentlige indsats for jordforurening i Danmark. Regionsrådet udarbejder hvert år en plan for indsatsen, som beskriver de prioriterede indsatsområder og aktiviteter, der planlægges gennemført. Indsatsplanen for 2024 præsenterer, hvordan regionen vil fortsætte indsatsen for at beskytte jord og grundvand mod forurening og for at skabe tryk for borgere, der bor på forurenede grunde.

Direktionen indstiller,

at indsatsplan for jordforurening 2024 godkendes.

Sagsfremstilling

Der er ca. 3.000 forurenede grunde i Region Midtjylland. Derudover vurderes 4.700 grunde som muligt forurenede. Forureningen stammer typisk fra virksomheders håndtering af forskellige typer af kemikalier. Forurening af jord og grundvand kan være til skade for miljøet og menneskers sundhed. Derfor er kortlægning, undersøgelse og afværge (i form af oprensning og afskærmning) af jordforurening et vigtigt regionalt fokusområde.

Indsatsplanen for jordforurening 2024 er udarbejdet på baggrund af den overordnede handleplan for jordforurening 2020-2025, som blev vedtaget af regionsrådet i september 2020. Planen for 2024 beskriver, hvordan regionen fortsat vil prioritere indsatsen for at beskytte jord og grundvand mod forurening. Det sker via en prioritering af nedenstående aktiviteter, som planlægges gennemført i 2024.

Indledende og videregående forureningsundersøgelser

Administrationen forventer i 2024 at udføre 190-200 indledende forureningsundersøgelser. Derudover forventer administrationen, at der i alt gennemføres videregående forureningsundersøgelser på ca. 80 forurenede grunde. De indledende forureningsundersøgelser er med til at afgøre, hvorvidt der er en forurening til stede eller ej, mens de videregående forureningsundersøgelser afklarer, om forureningen udgør så stor en risiko, at der må igangsættes afværge. Hovedparten af grundene til videre undersøgelser er udvalgt efter høring af de midtjyske kommuner. Det endelige antal af forureningsundersøgelser, som udføres i 2024, vil afhænge af undersøgelsesernes omfang.

Afværge, drift og overvågning

Regionen arbejder i 2024 med afværgeprojekter på 19 grunde. Afværge er f.eks. oprensning eller sikring mod forurening over for grundvand eller boliger. Regionen vil desuden videreføre en længerevarende drifts- og overvågningsindsats på 22 forurenede grunde, hvor der tidligere har været eller p.t. er aktive afværgeindsatser. Formålet med indsatsen er at sikre, at forureningen ikke spreder sig u hensigtsmæssigt og dermed truer boliger eller grundvand.

PFAS-forureninger

Regionen vil i 2024 fortsætte med at undersøge for PFAS-forurening på lokaliteter, hvor der kan være eller allerede er konstateret forurening med PFAS. Finansloven for 2023 giver regionerne en opgave med at udføre demonstrationsprojekter for at udvikle flere omkostningseffektive metoder til oprensning af PFAS-forurenet jord. Region Midtjylland bidrager til dette arbejde med ekspertise på PFAS-området og erfaring med offentlige udbud.

Regionen vil i 2024 desuden arbejde med revurdering af ældre sager og udvikling af PFAS-området med henblik på risikohåndtering.

Generationsforureningerne

Region Midtjylland vil fortsat i 2024 have fokus på arbejdet med håndteringen af generationsforureningerne på Harboøre Tange (Høfde 42, Cheminovas gamle fabriksgrund og Cheminovas nuværende fabriksgrund).

Regionen har genudbudt opgaven med oprensning af Høfde 42 i 2023, efter at det første udbud blev annulleret i 2022, da der ikke kunne afgives et realistisk tilbud inden for den økonomiske ramme. Udbudsprocessen forventes afsluttet i 1. kvartal af 2024. Kontrakten forventes at blive indgået, under forudsætning af at den fulde finansiering af Høfde 42-oprensningen bliver tilvejebragt, hvilket endnu ikke er sket.

Oprensningen på Cheminovas gamle fabriksgrund er forskudt med ca. to år i forhold til oprensningen på Høfde 42. Der er i 2022-2023 gennemført forundersøgelser på Cheminovas gamle fabriksgrund, der skal indgå i et nyt estimat af den økonomiske omkostning ved fremtidig oprensning. Estimatet forventes at foreligge i 1. kvartal af 2024.

Beslutning

Udvalg for regional udvikling indstiller til forretningsudvalget,

at indsatsplan for jordforurening 2024 godkendes.

Martin Jakobsen var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Bilag

Indsatsplan 2024

Punkt 8: Handleplan for projektpulje til regionale udviklingsaktiviteter 2024

1-22-76-1-19

Resume

Regionsrådet har i budget 2024 afsat en projektpulje på i alt 16,4 mio. kr. til regionale udviklingsaktiviteter, som skal understøtte realiseringen af den regionale udviklingsstrategi. Administrationen har udarbejdet en handleplan, der præsenterer de aktiviteter, som planlægges gennemført i 2024. Handleplanen forelægges til godkendelse.

Direktionen indstiller,

at handleplan for projektpuljen til regionale udviklingsaktiviteter godkendes.

Sagsfremstilling

Regionsrådet har i budget 2024 afsat 16,4 mio. kr. til projektpuljen til regionale udviklingsaktiviteter. De regionale udviklingsaktiviteter skal understøtte realiseringen af den regionale udviklingsstrategi, som f.eks. har fokus på regionens opgaver og samarbejder inden for internationalt samarbejde, landdistrikter, mobilitet, sundhedsinnovation samt klima og grøn omstilling.

Projektpuljen indgår som en del af Regional Udviklings samlede udviklingsaktiviteter, som ud over projektpuljen indeholder aktiviteter inden for uddannelse og kultur. I vedlagte handleplan gives et overblik over Regional Udviklings samlede ramme.

Der er af projektpuljens samlede ramme afsat 10,7 mio. kr. til udviklingsaktiviteter vedrørende internationale aktiviteter, landdistrikter, mobilitet samt klima og grøn omstilling (i geografien Region Midtjylland). De resterende 5,7 mio. kr. er afsat til aktiviteter vedrørende sundhedsinnovation (i organisationen Region Midtjylland), hvis handleplan behandles særskilt i udvalg for bæredygtighed, teknologi og anlæg.

Handleplan for projektpuljen til regionale udviklingsaktiviteter i 2024

Administrationen foreslår, at rammen på 10,7 mio. kr. realiseres med 2,3 mio. kr. til tilskudsmidler og 8,4 mio. kr. til udviklingsmidler. Tilskudsmidler er midler, der gives som tilskud til andre aktørers indsatser, mens udviklingsmidler er midler, der kan anvendes på aktiviteter, hvor regionen selv er aktør eller bestiller af opgaven. Det kan eksempelvis være eksterne analyser, projekter, forundersøgelser, konsulentbistand eller afholdelse af konferencer.

Tabel 1 viser, hvordan administrationen foreslår, at midlerne fordeles inden for de enkelte indsatsområder.

1.000 kr.	Tilskudsmidler	Udviklingsmidler	Budget i alt
Internationale aktiviteter	0	4.300	4.300
Landdistrikter	875	800	1.675
Mobilitet	1.450	546	1.996
Klima og Grøn omstilling	0	2.709	2.709
Budget i alt	2.325	8.355	10.680

Der følges op på projektpuljens aktiviteter pr. 30. juni 2024, og opfølgningen forelægges udvalget i august 2024. Halvårsopfølgningen indeholder status for aktiviteter og økonomisk forbrug.

I det følgende gives en kort gennemgang af de aktiviteter, som projektpuljen vil finansiere under de enkelte indsatsområder. Aktiviteterne og det forventede forbrug er uddybet i vedlagte handleplan.

Internationale aktiviteter

Regionen fortsætter arbejdet med at styrke det internationale samarbejde og vil bl.a. anvende udviklingsmidler på kontingent til Central Denmark EU Office (CDEU), Konferencen for perifere maritime regioner (CPMR) og Nordsø-kommissionen, hvor der sidder repræsentanter fra regionsrådet.

Landdistrikter

Regionen fokuserer på, hvordan landsbyer og landdistrikter kan bidrage til den grønne omstilling og vise vejen for en mere bæredygtig levevis. Tilskudsmidlerne anvendes bl.a. på årets landsbypris og 'Den bæredygtige landsby'. Sidstnævnte er en pulje, hvor landsbyer kan søge tilskud til projekter, der fremmer det gode og bæredygtige liv i lokalsamfundet. Udviklingsmidlerne anvendes bl.a. på projekter, der sætter fokus på mobilitet og energikilder i landdistrikterne.

Mobilitet

Regionen fokuserer på bæredygtig mobilitet og nye mobilitetsformer. Der bliver bl.a. anvendt tilskudsmidler på at medfinansiere regionens deltagelse i tre internationale projekter. Formålet er dels at skabe en bæredygtig korridor

fra Sydnorge gennem Jylland til Hamborg, og dels at se på fremtidens grønne mobilitet med udgangspunkt i unges mobilitet, mobilitet i yderområderne og pendlermobilitet. Endelig skal forskellige målgruppers adfærd og behov for nye bæredygtige mobilitetsløsninger undersøges og afprøves.

Klima og grøn omstilling

Regionen fokuserer på at udvikle og gennemføre aktiviteter, der har til formål at skabe en bæredygtig udvikling og en klimarobust region. Det foregår bl.a. gennem KlimaMidt, der er en del af den nationale Klimaalliance og en forlængelse af DK2020-projektet. Udviklingsmidlerne vil bl.a. også blive anvendt til at gennemføre analyser, der kan levere den nyeste viden på området og til at gennemføre et klimatopmøde i samarbejde med Klimatorium i Lemvig og andre aktører.

Beslutning

Udvalg for regional udvikling indstiller til forretningsudvalget,

at handleplan for projektpuljen til regionale udviklingsaktiviteter godkendes.

Martin Jakobsen og Morten Flæng var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Bilag

Handleplan for projektpulje i 2024

Punkt 9: Udvalgets årshjul og mødeplan for 2024 #

1-00-26-22

Resume

Udvalget har godkendt forslag til mødeplan for udvalg for regional udviklings ordinære møder i 2023/2024. Der vil som fast punkt på de kommende dagsordener være en opsamling af forslag til emner og forventet årshjul.

Direktionen indstiller,

at forslag til emner og årshjul drøftes.

Sagsfremstilling

Udvalget vedtog på sit møde den 9. august 2023 mødeplanen for udvalgmøder i 2024.

Der vil fortløbende blive drøftet ønsker om temadrøftelser, besigtigelser og besøg mm. i 2024.

Udgangspunktet er, at udvalgets møder holdes i Regionshuset Viborg. Efter aftale i udvalget kan møder endvidere holdes i andre regionshuse eller i forbindelse med besøg hos samarbejdspartnere, interessenter eller lignende.

Årshjulet er vedlagt som bilag og opdateres løbende. Blandt nyeste opdatering er forslaget om, at udvalgmødet i oktober flyttes til torsdag den 10. oktober 2024.

Forslag om møde på Samsø er tilføjet, men nyt datoforslag afventer.

Beslutning

Udvalg for regional udvikling drøftede forslag til emner og årshjul.

Martin Jakobsen og Morten Flæng var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Bilag

Årshjul URU 2024

Punkt 10: Drøftelse af udvalgmøder i Danske Regioner #

1-00-26-22

Resume

Møder i Danske Regioner drøftes.

Direktionen indstiller,

at møder i Danske Regioner drøftes.

Sagsfremstilling

Udvalget kan drøfte emner fra møderne i Danske Regioners Udvalg for Regional Udvikling og EU samt Udvalg for Miljø og Ressourcer.

Der var senest møde i Udvalg for Regional Udvikling og EU den 15. december 2023. Næste møde holdes den 26. januar 2024.

Der var senest møde i Udvalg for Miljø og Klima den 16. november 2023. Næste møde holdes den 8. februar 2024.

Beslutning

Udvalg for regional udvikling drøftede møder i Danske Regioner.

Martin Jakobsen og Morten Flæng var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Punkt 11: Nyt fra Midttrafik #

1-00-26-22

Resume

Arne Lægaard og Morten Flæng er udpeget af regionsrådet til at sidde i Midttrafiks bestyrelse og vil på mødet orientere udvalgsmedlemmerne om aktuelle sager fra bestyrelsesområdet.

Direktionen indstiller,

at der orienteres om arbejdet i bestyrelsen.

Sagsfremstilling

Til orientering for udvalgets medlemmer kan dagsordenen, bilag og beslutninger fra bestyrelsesmødet i Midttrafik den 15. december 2023 læses via dette link: [Midttrafiks bestyrelse](#).

Næste bestyrelsesmøde er planlagt til den xx - **opdateres, når oplyst på hjemmesiden.**

Beslutning

Udvalg for regional udvikling blev orienteret om arbejdet i bestyrelsen.

Martin Jakobsen og Morten Flæng var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Punkt 12: Gensidig orientering #

1-00-26-22

Sagsfremstilling

Gensidig orientering for udvalgets medlemmer.

Beslutning

Orientering om sagen om det aktuelle jordskred ved Nordic Waste/Randers Kommune.

Martin Jakobsen og Morten Flæng var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Punkt 13: Underskriftsark #

1-00-27-23

Sagsfremstilling

Udvalg for regional udvikling skal godkende beslutningsprotokollen.

For at godkende beslutningsprotokollen skal hvert medlem underskrive elektronisk i First Agenda ved at trykke på "Godkend".

Beslutning

Underskriftsarket er journaliseret på sagen.

Alle var mødt, undtagen Martin Jakobsen, der havde meldt afbud.
Morten Flæng forlod mødet kl. 11.55 efter behandling af punkt 7.
Flemming Knudsen deltog virtuelt.

Mødet blev hævet kl. 12.22.